

V Gorici od četrta 7. Filmski Video Monitor s filmi in televizijo iz neodvisne Slovenije

7. Film Video Monitor se tokrat prvič dogaja v času neodvisne in samostojne Slovenije, zato se nam iz današnjega trenutka pretekle izdaje Monitorja zdijo kot nekakšni flash-back zapisi, ki so izčrpano in zavzeto dokumentirali kratko a intenzivno sekvenco zgodovine, v kateri so Slovenci - najmanjši narod v srcu Evrope odločno in suvereno odigrali izjemno in zahtevno zgodovinsko-politično vlogo. Nedvomno je FVM s svojimi vsakoletnimi srečanji omogočil bolj kot katerikoli drugi "observatorij" svojevrsten neposredni prenos in monitoražo zapletov in razpletov, ki so se odvijali ob ponovnem prerodu slovenskega naroda. Izkazal se je tudi kot izjemno mesto vidnosti in sličnosti velike transformacije slovenskega etnosa, ki se je napovedovala in udeleževala prav v slikah in zvokih in se nato utelesila na različnih ekranih: na filmu, televiziji, videu oziroma na filmvideu.

Srečanja z avtorji, okrogle mize, razstave, in retrospektive so omogočile prodornejši vstop v slovenski kulturni prostor in večkrat oblikovale tudi nove, izvirne načine dekodifikacije slovenskega filmvidea, tudi po zaslugi pozornih in zavzetih italijanskih filmskih delavcev in kritikov.

V želji, da bi še bolj poudarili bistvo prireditve, ki se izraža v srečanju in soočanju, bo letos FVM poleg pregleda slovenskega filmvidea v Go'ci predstavil tudi pregled italijanskega filmvidea v Novi Gorici. Letošnji izbor predstavlja filmski primer Ipotesi Cinema, ki se je uspešno razvil na pobudo Ermanna Olmija.

FVM kot trans-nacionalni in trans-mejni preplet v celovitem goriškem prostoru ustvarja stvaren dialog med dvema mestoma, dvema občinstvi preko avtentičnih izmenjav med dvema stičnimi kulturno-jezikovnimi področji, italijanskim in slovenskim, ki se srečujeta, odkrivata, prepoznavata preko podob, zvokov, besed. Dve lokalni vasi z izrazito identiteto, ki se upirata pogrezanju v globalno vas.

7. FVM je posebnega pomena tudi za Kinoateljje. Po petnajstih letih nepretrgane delavnice se letos končno predstavlja s filmom v lastni produkciji. Film Sejem pripadnosti v režiji Danijela Jarca je pomenljiva metafora prostora in ljudi med katere se je FVM močno zakoreninil.

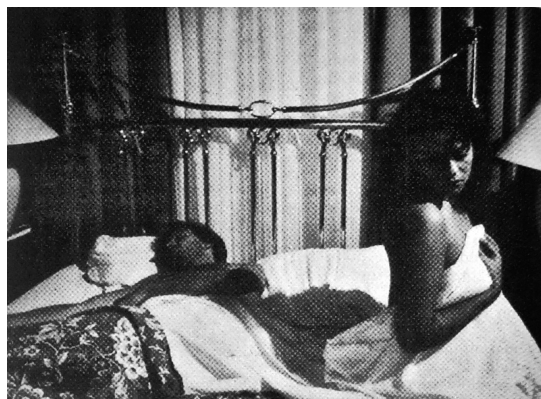
DARKO BRATINA

O krizi slovenskega filma se je že marsikaj napisalo in počasi so se tudi že osnovali zametki slovenskega filmskega instituta, ki naj bi v bodoče skrbel za slovenski film, smotno uporabo sredstev njemu na razpolago in stimulacijo proizvodnje.

Letos so prisotni na Monitorju trije "filmi": "najnovejši", Triangel, subtilno žanrskega Jureta Pervanje, malo starejši Babica gre na jug najmlajšega Vincija Vogue Anžlovarja, in najstarejši Srčna dama že preizkušenega Borisa Jurjaševiča.

Vendar pa moramo prišteti k tem še tv filma, ki jih je že predvajala ljubljanska televizija. Razlike med "filmskimi" filmi in "televizijskimi" so večkrat odvisne le od ustvarjalnega naboja avtorjev in seveda sredstev na razpolago. Tako se Operacija Cartier, lahko pristo postavlja ob bok navedenim dolgometažnim filmom. Režiral jo je mladi Miran Zupanič, ki je junaka postavil v delavsko okolje železarskih Jesenic. Anton Tomasič, režiser tv filma Feliks Langus ali kako ujeti svobodo, pa je v prividih svojega junaka, ki ga preganja obsesija sovražnih prisotnosti, "predvidel" sunke z jugoslovanskega juga na slovenski in hrvaški sever.

Začeli pa smo vendar pri "filmskih" filmih. Boris Jurjaševič (Srčna dama) prestavi glavni del svojega dogajanja z za Slovence

eksotično Korziko, kamor se plavalasi junak zateče s sinom. Vinciju Vogueu Anžlovarju (Babica gre na jug) zadošča pokrajina slovenskega Primorja, v kateri se osvežilo družita stara stara generacija (babica) in mlada v skupnem potovanju proti radostnemu življenju. Če so Babici (sicer le deloma) pripomogli Japonci, je Triangel prvi film, ki je nastal v samostojni Sloveniji. Fabula se skorajda ne da opisati, ne da bi filmu bila storjena mačja usluga.

Sicer pa so filmi AGRFT pravo odkritje. Koza je preživela Saša

Podgorskega je zmagal na tekmovanju filmskih šol v Muenchnu, Balkanski revolverši Maje Weiss pa so čudovita primera vzdušja v bivši Jugoslaviji.

Na sliki: Svetozar Cvetkovič in Nathalie Devaux v filmu Borisa Jurjaševiča Srčna dama

Napisal
ALEŠ DOKTORIČ
Uredil
MARKO MARINČIČ